MAATALOUS

Vähän liiankin hyvä sää on nyt, kun joskus oikein ryvetään mudassa. **MAIRE PIRKOLA**

Puinneissa menossa loppukiri

Sään poutaantuminen syyskuun alkupäivinä sai vauhtia puinteihin.

Puimatta on enää 5–30 prosenttia viljoista ja 10–50 prosenttia rypsistä, Pro Agria Keskusten liitto arvioi kasvutilanneraportissaan.

Kevätviljoista ohran puinnit ovat pisimmällä: siitä on puitu 80–95 prosenttia suuressa osassa maata. Puintikosteudet ovat yleisesti vaihdelleet 14:n ja 20 prosentin välillä, mutta Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Savossa kosteus on joissakin erissä ollut jopa 30 prosenttia.

Kevätvehnän puinnit ovat edenneet lähes samaan tahtiin ohran puintien kanssa. Vehnän ja myös kauran puintikosteudet ovat vaihdelleet sateista johtuen paljon, 14:stä 35 prosenttiin.

Korkeat puintikosteudet lisäävät kuivatuskustannuksia ja ovat lisäksi riski viljan itävyydelle.

Sateista huolimatta pellot ovat kantaneet hyvin.

Puintien edistyminen

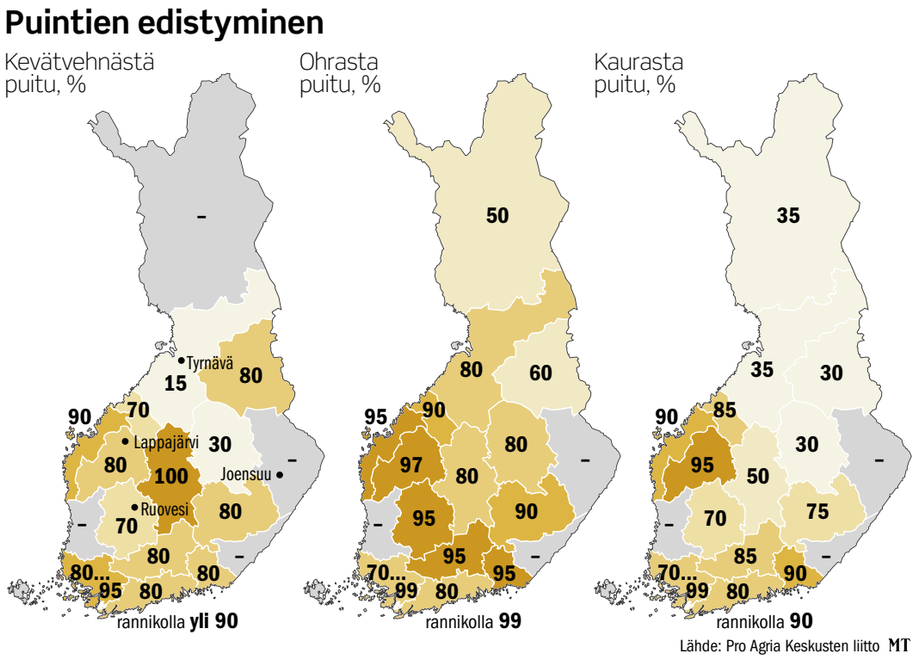

Lähde: Pro Agria Keskusten liitto MT

Kevätvehnää rehuksi

Osalle viljakasvustoista pouta tuli liian myöhään ja sadon laatu ehti heikentyä. Kevätvehnä sekä lakoontunut ohra ja kaura alkoivat itää tähkässä.

Merkittävä osa kevätvehnästä meneekin rehuksi.

Usealla alueella myös viimeisten ohraerien laatu arvioidaan välttäväksi tai jopa huonoksi.

Myynnit vasta alussa

Viljasadosta on myyty ja toimitettu tiloilta tähän mennessä vasta pieni osa. Viljan toimitusten arvioidaan olevan pisimmällä Etelä-Savossa, missä puolet sadosta on toimitettu myyntiin.

Sopimustuotannon osuus kasvaa hiljalleen. Monella alueella arvioidaan, että jo puolet sadosta on sopimuksen piirissä. Varsinais-Suomessa osuus on korkein, 70 prosenttia.

Rypsin puinnit vauhdissa

Rypsin puinnit ovat pisimmällä Etelä-Suomen rannikkoalueella ja osassa Varsinais-Suomea. Näillä alueilla sadosta on puitu 90 prosenttia.

Uudellamaalla, Kymenlaaksossa, Etelä-Savossa, Keski-Suomessa ja Pohjanmaan rannikkoalueella rypsistä on puitu puolet ja muualla 15–30 prosenttia.

Härkäpavun puinnit ovat lopuillaan Varsinais-Suomessa, Etelä-Savossa, Keski-Suomessa ja Pohjanmaan rannikkoalueella. Muualla korjuu on puolivälissä.

Etelä-Suomen rannikkoalueella, Kymenlaaksossa ja Pohjanmaan rannikkoalueella härkäpavun sato jää tavanomaista heikommaksi, muualla se arvioidaan tavanomaiseksi.

Syyskylvöt myöhässä

Rukiin kylvöt ovat päättyneet tai päättymässä useimmilla alueilla, mutta Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaan rannikkoalueella kylvöt ovat edenneet vasta puoliväliin suunnitellusta.

Pirkanmaalla rukiin kylvöt ovat vasta aivan alussa.

Rukiin viljelyala on puintien pitkittymisen takia pienenemässä usealla alueella. Etelä-Savossa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaan rannikkoalueella viljelyalojen arvioidaan kuitenkin kasvavan.

Savossa syysvehnän kylvöt on saatu päätökseen ja Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaallakin kylvöt ovat lopuillaan.

Syysvehnäalan arvioidaan pienenevän Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa jopa 40–50 prosenttia. Muualla muutokset viljelyaloissa ovat vähäisiä.

Noin puolet Etelä-Suomen syysviljoista suorakylvetään.

Syysviljoilla ei toistaiseksi ole ollut merkittäviä kasvinsuojeluongelmia, mutta usealla alueella varaudutaan kahukärpästen torjuntaan, mikäli sää jatkuu lämpimänä.

SATU LEHTONEN

Pohjois-Karjala

LARI LIEVONEN

Kari Tahvanainen ostaa osan rehuviljasta yhteistyöviljelijöiltä. Roope-kauran hän on ajanut propionihappokäsittelyn läpi, jotta se säilyy ilman kuivuria.

Rehusadosta ”vähintäänkin kohtuullinen”

JOENSUU (MT)

Maanviljelijä **Kari Tahvanaisella** Pyhäselän Ohvanassa on kiire: puinnit ovat parhaillaan käynnissä ja kärryjä pitäisi päästä pellolle vaihtamaan. Poutaa on onneksi riittänyt, ja hyvää säätä on luvassa vielä lähipäiviksi.

Kesän satoa on jo säilötty lähes 300 eläimen tarpeisiin. Lypsykarjaa tilalla on 140, hiehot ovat kylmäpihatossa modernien säilörehuaumojen ja siilon lähistöllä.

”Sadan hehtaarin nurmialasta 90 hehtaaria on tehty säilörehuksi. Kolmatta satoa otamme vielä ensi viikosta alkaen noin 60 hehtaarilta”, Tahvanainen kertoo.

Ensimmäinen sato oli hänen mukaansa ”ookoo”.

”Se saatiin 10. kesäkuuta alkaen korjattua kuivalla jaksolla. Toinen sato tehtiin heinäkuun 20. päivästä lukien”, Tahvanainen muistaa ja sanoo, että heidän tilallaan säät ovat olleet otollisempia kuin monissa muissa paikoissa Pohjois-Karjalassa.

Heinäkuun kuivuus pienensi toista säilörehusatoa. Kokoviljasäilörehut parantavat Tahvanaisen tilalla ruokintatilannetta. Nurmiseoksissa on apilaa ja sinimailasta.

> Sadan hehtaarin nurmialasta 90 hehtaaria on tehty säilörehuksi.«
>
> **KARI TAHVANAINEN**

Ohrasadon puinti aloitettiin vasta maanantaina. Sitä on kahdeksan hehtaarin ala, kauraa on kolme ja herne-vehnäseosta yhdeksän hehtaaria.

”Viljaa ostan syksyisin lähitiloilta. Teen niille propionihappokäsittelyn. Se helpottaa siinä, ettei tarvitse kierrättää kuivurin kautta”, Tahvanainen esittelee varastossa olevaa hapotettua kauraa.

”Tämä on kohtuullisen hyvää, keskipainavaa tavaraa”, Tahvanainen kiittää yhteistyöviljelijöiden satoa.

Hän itse keskittyy omilla koneillaan säilörehun tekoon ja on ulkoistanut viljojen puinnit lähitilojen isännille.

Tällä kerralla ohraa puimassa oli rääkkyläläinen **Matti Kärkkäinen**.

LIISA YLI-KETOLA

Pohjois-Pohjanmaa

Syysaurinko syleilee perunannostajia

TYRNÄVÄ (MT)

Hienojakoinen multa pöllyää kuin tuhka. Lempeä syyskuun aurinko muistuttaa kesästä.

”Säät ovat suosineet. Hyvin on ollut kuivaa”, perunanviljelijä **Keijo Pirkola** tervehtii.

Hän nostaa Rikea-siemenperunaa sukutilallaan Tyrnävällä. Apuna ovat hänen äitinsä **Maire Pirkola** ja setänsä **Olavi Pirkola**, jotka napsivat viimevuotiset siemenperunat, rupiset yksilöt, juuret ja kivet pois linjalta.

”Vähän liiankin hyvä sää on nyt, kun joskus oikein ryvetään mudassa”, Maire nauraa.

Kivet harvassa

Kolina käy, kun pääosin priimaa tavaraa kulkee laariin.

Tyrnävän pellot ovat tunnetusti vähäkivisiä.

Siksi melkein säikähtää, kun nostokoneeseen takertuu iso kivenmurikka.

”Iso kivi on niin harvinainen, että koko suku pitää kutsua ihailemaan”, Keijo leukailee.

Pirkoloilla on perunaa 25 hehtaarilla. Koko nostourakka kestää noin 2,5 viikkoa. Viikon verran kolmikko on jo ahkeroinut.

Noston jälkeen peruna varastoidaan ilmastoituun tilaan. Lajittelu aloitetaan helmimaaliskuussa.

Rikea jää Suomen rajojen sisäpuolelle, mutta Pirkola viljelee myös Nevski-siemenperunaa, joka matkaa Venäjälle.

”Täkäläiset elintarvikeviranomaiset kävivät jopa tarkastamassa varastotilamme”, hän kertoo

Pirkola viljelee lohkoilla vuoroin perunaa, sitten ohraa tai kauraa. Puinnit tilalla sujuivat niin ikää ongelmitta.

SUVI NIEMI

PEKKA FALI

Keijo Pirkolan tilalla nostettiin maanantaina siemenperunaa kesäisessä säässä. Keijon setä Olavi Pirkola on tullut avuksi.

Etelä-Pohjanmaa

JUKKA KOIVULA

Kaurasato jäi Lappajärven Söyringissä laihanlaiseksi kuivuuden takia. Sateet ovat jakautueet seudulla epätasaisesti, Kimmo Ahopelto sanoo.

Kuivuus näivetti kaurasadon

LAPPAJÄRVI (MT)

Lappajärven Söyringissä on ollut niin kuivaa, että kaurasato jäi tänä vuonna kehnonlaiseksi.

”Kaurat ovat menneet tänä kesänä lehmän rehuksi. Sato ei ollut ollenkaan hyvä, sillä kuivuus on vaivannut koko kesän ajan. Täällä on satanut minimaalisesti. Esimerkiksi koko elokuussa vettä tuli vain 25 milliä”, MTK-Lappajärven puheenjohtaja **Kimmo Ahopelto** kertoo.

Lappajärveläinen viljelijä kasvattaa kauran lisäksi perunaa. Osa pelloista on heinällä.

Ahopelto kasvatti perunaalaa sen jälkeen, kun laittoi lehmät pois vuonna 2006.

”Perunalla on ollut selkeästi kauraa parempi kasvukausi, mutta olisihan sekin tarvinnut enemmän vettä.”

Lappajärven naapurikunnissa on satanut keskimäärin enemmän. Vaihtelut sademäärissä ovat olleet suuria myös Lappajärven sisällä.

”Evijärvellä ja Kauhavalla on ollut märempää, mutta toisaalta vain neljän kilometrin päässä Lappajärven keskustassa on satanut huomattavasti enemmän”, Ahopelto vertaa.

> Perunalla on ollut selkeästi kauraa parempi kasvukausi, mutta olisihan sekin tarvinnut enemmän vettä.«
>
> **KIMMO AHOPELTO**

Söyringissä puitiin maanantaina Lappajärven perunapuimuriyhtymän yhteisellä puimurilla.

”Hankimme yhteisen puintikoneen vuonna 2006, kun yhtymä perustettiin”, Ahopelto avaa.

JUKKA KOIVULA

Pirkanmaa

Viljat puitu, rypsi odottaa vuoroaan

RUOVESI (MT)

Ruoveteläinen **Juha Selkee** sai elokuun 17. päivänä alkaneen viljan puinnin päätökseen viime viikolla. Korjuuta odottaa vielä 16 hehtaaria rypsiä.

”En usko, että puin sitä vielä tällä viikolla.”

Selkeen kuivurilla on silti töitä, sillä muutama lähitila kuivattaa siellä viljansa.

Oman viljasatonsa laadulle Selkee antaa arvosanaksi välttävän.

Elokuun sateet eivät aiheuttaneet suurempaa haittaa, mutta pitkä helteinen poutajakso ennen sitä jätti jyvät pieniksi.

Viljan kosteus vaihteli: ohralla 18–25 prosenttia, syysvehnällä noin 20 ja kevätvehnällä 16–19 prosenttia.

SAMI KARPPINEN

Osa rypsin paloista on edelleen vihreitä, Juha Selkee toteaa. Satoa ei kannata vielä puida tällä viikolla.

> Tämä kesä paljasti maan rakenneongelmat. Tarkoitus olisi korjailla perus- ja salaojitusta.«
>
> **JUHA SELKEE**

Kesä paljasti maan rakenneongelmat

Alkukesän kolea märkyys haittasi paikoin kasvua. Toisaalta viljat, jotka eivät märkyydestä kärsineet, versoivat tuuheiksi.

”Tämä kesä paljasti maan rakenneongelmat. Tarkoitus olisi korjailla perus- ja salaojitusta”, Selkee kertoo.

Nykyisen poudan viljelijä soisi jatkuvan vaikka vielä kuukauden. Se helpottaisi rypsin korjuun lisäksi pian koittavia syyskyntöjä sekä sänkiruiskutusta.

HENRIK SCHÄFER